

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2010. év március hó 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a magánvádlók által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv, a Szegedi Városi Bíróság 30.B.2175/2008/16. számú ítéletét, és a Csongrád Megyei Bíróság 1.Bf.680/2009/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 14.000 (tizennégyezer) Ft bűnügyi költséget a magánvádlók viselik.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, az indítványozók és más jogosultak azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthatnak be.

I n d o k o l á s:

A Szegedi Városi Bíróság a 2009. június 12-én kihirdetett 30.B.2175/2008/16. számú ítéletével a terheltet a Btk. 179. §-ának (1) bekezdésében meghatározott 2 rb. rágalmazás vétsége miatt ellene emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 10.000 Ft bűnügyi költséget a magánvádlók viselik.

Az elsőfokú bíróság által megállapított, ítélete 1. oldalának 3. bekezdésében és 2. oldalának 1-7 bekezdésében rögzített, tényállás lényege szerint a magánvádlók közös tulajdonát képezte a Sz-i lakásingatlan, valamint a hozzá tartozó 2. és 6. számú garázs.

A tulajdonosok megállapodásának megfelelően a 2. számú garázs

ténylegesen 2. magánvádló kizárólagos tulajdonában állt. A 2000. február 7-én kelt adásvételi szerződéssel 2. magánvádló eladta a társasház négyállásos teremgarázsában található 2. számú garázssingatlant H. M. B-i lakosnak.

Az adásvételi szerződés 6. és 7. pontja szerint az eladó tájékoztatja a vevőt, hogy a S. Lakásfenntartó Szövetkezet a használatbavételi engedélyben a két teremgarázsban lévő gépkocsitárolók telekkönyvi bejegyzését nem kérte. Az 1999. március 28-ai közgyűlésen ezt a körülményt a szövetkezet tagjai jegyzőkönyvben rögzítették az akkori helyzetnek megfelelően, pontosítva a garázshasználatot. Az eladó vállalta, amennyiben a szövetkezet közgyűlése úgy dönt, hogy a garázsok tulajdonosonkénti földhivatali bejegyzését kéri, illetve átalakul társasház közösséggé, és az ehhez kapcsolódó összes iratot megküldi a Körzeti Földhivatalnak, úgy eljár annak érdekében, hogy saját tulajdonának bejegyzése után a vevő földhivatali bejegyzése megtörténjen.

Ezt követően az I. rendű magánvádló és dr. K. Gy-né a 2000. augusztus 29-én kelt és a II. rendű magánvádló mind ügyvéd által készített és ellenjegyzett adásvételi szerződéssel a Sz-i lakás-megjelölésű ingatlant, továbbá a lakás alatti teremgarázsban lévő 6. számmal jelölt garázst, valamint az önálló ingatlanhoz tartozó, a közgyűlési jegyzőkönyvben meghatározott helyiséget értékesítették a terheltek részére. Ezt követően megtörtént a tulajdonosváltás földhivatali nyilvántartásban történő rögzítése - így a terhelte tulajdonoskénti bejegyzése - is. Az erről szóló egyszerűsített határozatot a Szegedi Földhivatal a magánvádlóknak, a volt tulajdonosoknak, a terhelteknek és - figyelemmel arra, hogy a fenti ingatlan haszonélvezeti vevői voltak - a terhelte szüleinek is megküldték.

Az egyszerűsített határozat tartalma szerint az ingatlanhoz tartozik a 2. számú és a 6. számú garázs.

Később a terhelte értékesíteni kívánta a fenti ingatlant. Ennek érdekében 2008. augusztus 15-i keltezéssel levelet intézett H. M-hoz, annak szegedi címére, azzal, hogy az általa vásárolt garázs vásárlásáról szóló dokumentumot 2008. augusztus 25-ig tértivevényes levélben küldje meg a részére.

Ezen levélben a terhelte kifejtette, hogy dr. magánvádló 2. ügyvéd, mint eladó, illetve dr. magánvádló 1. ügyvéd és közte az adásvételi szerződés megkötésekor a 2. számú beálló szóba sem került. A probléma a tulajdoni lap kikérésekor, 2007. február 10-én jutott tudomására, amikor H. M-val felvette a kapcsolatot a vitás kérdések rendezése érdekében, amelyre a mai napig nem került sor.

A fenti levelében arról is tájékoztatta H. M-át, miszerint

magánvádló 2. és magánvádló 1. ügyvédek ellen H. M. szerződésének megismerésekor a „Magyar Ügyvédi Kamaránál panaszt emelek, mivel a szóban forgó szerződések megkötésekor az Etikai Kódexbe és az ügyvédi törvénybe ütköző módon járt el”.

H. M. meghatalmazta dr. G. Á-t, hogy a terhelt részére válaszlevelet küldjön, csatolva a kért dokumentumokat. A magánvádlók a fenti leveléről 2008. augusztus 25-én tudomást szereztek, miután azt részükre dr. G. Á. megküldte.

Az ítélet ellen a magánvádlók fellebbeztek a terhelt bűnösségének megállapítása és pénzbüntetés kiszabása érdekében.

A Csongrád Megyei Bíróság a 2009. október 28-án meghozott 1.Bf.680/2009/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Kötelezte a magánvádlókat a fellebbezési eljárás illetékének viselésére is.

A megyei bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen folytatott a valóság bizonyítása érdekében az ügyben eljárást /Btk. 182. §-a (1) és (2) bekezdése/, miután a magánvádlók által sérelmezett levél becsület csorbítására alkalmas tényállítást nem tartalmazott. Erre tekintettel a Be. 352. §-a alapján mellőzte a tényállásból az elsőfokú ítélet 1. oldalának 3. bekezdését, továbbá 2. oldalának 1-5., valamint 7. bekezdését.

A 2. oldal 6. bekezdését pedig azzal egészítette ki, hogy a magánvádlók 2008. szeptember 19-én joghatályos magánindítványt terjesztettek elő a terhelttel szemben amiatt, hogy a terhelt 2008. augusztus 15-i keltezéssel levelet intézet H. M.-hoz, annak lakcímére, amelyben a feljelentés szerint a terhelt becsület csorbítására alkalmas tényállítást tett.

Jogi indokolásában osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a feljelentésben foglalt vád tárgyát képező levél tartalma, a sérelmezett mondat, amely szerint „tájékoztatom továbbá, hogy magánvádló 2 és magánvádló 1 ügyvédek ellen az ön szerződésének megismerésekor a Magyar Ügyvédi Kamaránál panaszt emelek, mivel a szóban forgó szerződések megkötésekor az Etikai Kódexbe és az ügyvédi törvénybe ütköző módon járt el”, nem tartalmaz becsület csorbítására alkalmas tényállítást, tényre közvetlenül utaló kifejezést, így nem valósítja meg a Btk. 179. §-ának (1) bekezdésében írt 2 rb. rágalmazás vétségét.

Önmagában ugyanis valamely állítás becsület csorbítására alkalmassága nem a sértett egyéni megítélése, érzelmi beállítottságából folyó szubjektív értékítélete, vagy esetleges érzékenysége alapján döntendő el, hanem az a döntő, hogy a tényállítás az objektív értelmezés szerint, a társadalomban

kialakult általános megítélés figyelembe vételével alkalmas-e a becsület csorbítására. Az közömbös, hogy az adott elkövetési körülmények között a tényállítás a sértett becsületérzését sérti-e. A magánvádlók által sérelmezett kijelentés akkor lett volna, mint tényállítás objektíve alkalmas a becsület csorbítására, ha tartalmazott volna a tekintetben is megállapításokat, hogy a magánvádlók a szerződéskötéskor tanúsított bizonyos - megtévesztő csalárd, fondorlatos, stb. - magatartása az, amely az Etikai Kódexbe és az ügyvédi törvénybe ütköző. A terhelt levelének sérelmezett mondata viszont nem tartalmaz a szóban forgó szerződések megkötésével kapcsolatosan jelzőket, így becsület csorbítására alkalmas tényállítást sem. Konkrét tények állítása nélküli kijelentésként pedig nem alapozza meg a rágalmazáshoz szükséges tényállítást.

A jogerős határozatok ellen a Be. 416. §-a (1) bekezdés a) pontja alapján a terhelt anyagi jogszabályt sértő felmentése miatt, azok hatályon kívül helyezése és új eljárás elrendelése érdekében a terhelt terhére a magánvádlók nyújtottak be törvényes határidőn belül felülvizsgálati indítványt.

Annak indokolásában arra hivatkoztak, tévedett a másodfokú bíróság, amikor arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a kérdéses levél inkriminált mondata nem tartalmaz a becsület csorbítására alkalmas tényállítást. A vád tárgyát a teljes levél képezte, és abban a kiemelt mondatot megelőzően az is tartalmazta, hogy "magánvádló 2 ügyvéd, mint eladó, illetve magánvádló 1 ügyvéd és köztem az adásvételi szerződés megkötésekor a 2. számú beálló szóba sem került, a probléma a tulajdoni lap kikérésekor 2007. február 10-én jutott tudomásomra".

Mindezt egybevetve a magánvádlók által sérelmezett mondattal, nyilvánvaló, hogy a terhelt nyilatkozata konkrét és kifejezett tényállításnak minősül, és az a becsület csorbítására alkalmas. Feltétlenül alkalmas ugyanis a becsület csorbítására az olyan valótlan tényállítás, amely valósága esetén a sértett ellen büntető, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgálhat. Az ügyvédi törvény rendelkezéseire figyelemmel pedig a terhelti tényállítás erre alapot képezhetett volna, aminek kiemelését - megjelölve a jogszabály és szabályzat, szerinte megszegett előírásait - maga a terhelt is fontosnak tartotta.

A fentiekre tekintettel abban is tévedtek az eljáró bíróságok, hogy nem foglaltak állást, a valóság bizonyítása eredményre vezetett-e, vagy sem.

A nyilvános ülésen a magánvádló 1 felülvizsgálati indítványát indokai alapján fenntartotta, míg a terhelt és védője a támadott határozatok hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a Szegedi Városi Bíróság ítéletét és a Csongrád Megyei Bíróság végzését a felülvizsgálati indítványban megjelölt, a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerinti okból, továbbá - a Be. 423. §-ának (5) bekezdésére figyelemmel, hivatalból - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti abszolút eljárásjogi okok tekintetében vizsgálta felül. Ennek során a Be. 423. §-a (1) bekezdésének megfelelően a felülbírálat alapjának a jogerős határozatokkal megállapított tényállást tekintette.

Érdemi vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az eljáró bíróságok okszerűen mentették fel a terheltet a 2 rb. rágalmas vétség miatt emelt vád alól.

A Btk. 179.§-ának (1) bekezdése szerint a rágalmas vétségét az valószínűsíti meg, „aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényről állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ”.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt minden konkrét tény felrovása nélkül hivatkozott arra, hogy a két magánvádló a szóban forgó szerződések megkötésekor az Etikai Kódexbe és az ügyvédi törvénybe ütköző módon járt el.

Adott esetben pedig a vád tárgyát - a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően - nem a terhelt által írt teljes levél képezte, hanem kizárólag az a rész, amelyet abból a magánvádlók kifejezetten vád tárgyává tettek. Ez a terhelti nyilatkozat pedig vélemény volt, amelyből az tűnt ki, hogy szerinte a két magánvádló nem megfelelően járt el a kérdéses szerződéskötés során.

Ezt a véleményét - a H. M. tulajdonát képező 2. számú teremgarázsban a levél megírásakor még mindig rendezetlen ingatlan-nyilvántartási helyzete mellett - a terhelt jogosult volt így módon kifejezteni, azt aligha fejezhette ki másként.

Más kérdés, hogy a terhelt véleményének hangneme megfelelt-e a felek közötti kultúrált érintkezés elvárt követelményének.

A kifejtettekkel szemben a Legfelsőbb Bíróság a magánvádlók felülvizsgálati indítványát alaptalannak találta, ezért a támadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A lerótt felülvizsgálati illeték a Be. 514. §-ára figyelemmel a magánvádlókat terheli.

A Legfelsőbb Bíróság végzése elleni fellebbezés, illetőleg felülvizsgálat kizártságáról a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetőleg 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja rendelkezik. Az

ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmát a Be. 418. §-ának (3) bekezdése és 421. §-ának (3) bekezdése szabályozza.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be. 420. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. március 23.

*Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó
bíró, Dr. Mészár Róza s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bírószági ügyintéző
MGy*